1 Uvod: E-learning

Današnji sistem obrazovanja se prvenstveno obavlja u učionicama u kojima profesor prezentuje materijal na zadatu temu, dok slušaoci prate predavanje i hvataju beleške. Ovaj način zahteva njihovo istovremeno fizičko prisustvo. Iako je direktan kontakt u najvećem broju slučajeva najbolji način prenošenja znanja, raspoloživi koncept ima i brojne nedostatke. Jedan od njih može biti i propuštanje predavanja u slučaju da student ne prisustvuje i samim tim gubitak dragocenog materijala. Nove tehnologije donele su i nova rešenja u oblasti edukacije.

Pre oko 15 godina je počelo aktivno korišćenje računara u novim formama učenja kod kojih je osnovna karakteristika prostorna i vremenska razdvojenost predavača i slušaoca. Tu su se prvenstveno razvile nove vrste učenja, *d-learning (distance learning)* i *e-learning*. Danas je aktuelna i relativno nova telefonska aplikacija, *m-learning (mobile learning)* i njen razvoj je započeo pre oko pet godina.

Zahvaljujući razvoju globalne mreže kao i Internet tehnologija stvaraju se i novi načini učenja. Sada se putem globalne mreže može i diplomirati, magistrirati ili doktorirati. Novi trend je i učenje na daljinu (distance learning ili d-learning). Mnogi obrazovni centri se već uveliko ponašaju u skladu sa zakonima tržišta i koriste različite metode jednostavnijeg učenja i didaktičkih multimedijalnih pomagala. Elearning se može definisati kao instrukcioni sadržaj ili način učenja korišćenjem elektronske tehnologije. Može se realizovati kroz pohranu i dostavljanje obrazovnog materijala na CD ROM-u, WBT (WEB Based Training - Nastava putem interneta), CBT (Computer Based Training - Kompjuterski bazirana nastava), VoD (Video on demand - Video zapis po zahtevu), AoD (Audio on demand - Audio zapis po zahtevu), kvizove, sinhronizovani i nesihronizovani konferencing. Primena novih tendencija i upotreba novih tehnologija olakšavaju ovaj spoj klasičnog i interaktivnog.

Komunikacija između korisnika (učenika, studenta) se obavlja elektronski, a u nekim slučajevima moguća je komunikacija i u realnom vremenu. Elektronski profesor, koji se koristi kod e-learninga je aplikacija koja se nalazi na nekom serveru. Aplikacija sadrži pitanja, a korisnik (student) šalje odgovore. Komunikacija se obavlja preko računara.

Sa druge strane, e-learning se koristi i kao d-learning (distance learning), kada računar koristimo kao sponu između profesora i studenta koji su fizički udaljeni. Komunikacija je interaktivna i može biti trenutna i odložena.

2 Prijavljivanje na sistem

Početak svih aktivnosti sa Moodle-om je prijavljivanje korisničkim imenom (nalogom) i lozinkom. Ukoliko ga još nemate, potrebno je ga prethodno kreirati (otvoriti). U ovom poglavlju će biti opisano otvaranje naloga korak po korak. Pored toga bit će reči i o prijavljivanju na sistem kao i o tome šta uraditi ako zaboravite lozinku.

Adresa sajta na koji treba da odete je: <u>http://perun.im.ns.ac.yu/courses.</u> Kad se stranica učita dočekaće Vas sledeći prozor:

Ova stranica može izgledati i drugačije. U ovom upustvu naći će se slike i primeri na kojima Moodle izgleda drugačije – zbog eventualnog korišćenja drugačijih grafičkih tema od one koje se koristi u konkretnom sistemu. Jedan od mogućih početnih prozora može izgledati i ovako:

Klik na link Login prebaciće vas na stranicu koju ćete koristiti svaki put kada pokušate da pristupite nekom elektronskom kursu. Jasno se mogu razlikovati 4 dela web-stranice. Svaki od njih odgovara jednoj od mogućih situacija pri pristupu:

- već ste pristupali ovoj web-stranici, imate svoje korisničko ime i šifru,
- prvi put pristupate ovoj web-stranici, želite da kreirate svoje korisničko ime i dobijete svoju šifru, ili
- imali ste korisničko ime i šifru, ali zaboravili ste ih,
- želite da pristupite kursu kao "gost",

U slučaju kad želite pa pristupite Moodle-u kao predavač, koristićete jednu od prve tri stavke.

Svaka od ovih situacija zahteva različit pristup, koji ćemo ukratko ovde opisati:

1. Već ste pristupali ovoj web-stranici, imate svoje korisničko ime i šifru

Jednostavna varijanta, kreirali ste svoje korisničko ime i šifru, tako da ih je na ovom ekranu samo potrebno ukucati i Moodle sistem Vas prenosi na web-stranicu kursa koji Vas zanima ili koju kreirate.

Login here using your user	name and password:
(Cookies must be enabled i	n your browser) (🧿
Username:	
Password:	

2. Prvi put pristupate ovoj web-stranici, želite da kreirate svoje korisničko ime i dobijete svoju šifru.

Is this your first time here?
Hi! For full access to courses you'll need to take a minute to create a new account for yourself on this web site. Each of the individual courses may also have a one-time "enrolment key", which you won't need until later. Here are the steps:
 Fill out the New Account form with your details. An email will be immediately sent to your email address. Read your email, and click on the web link it contains. Your account will be confirmed and you will be logged in. Now, select the course you want to participate in. If you are prompted for a "enrolment key" - use the one that your teacher has given you. This will "enrol" you in the course.
7. You can now access the full course. From now on you will only need to enter your personal username and password (in the form on this page) to log in and access any course you have enrolled in. Start now by creating a new account!

U nastavku možete videti deo ekrana koji se bavi kreiranjem korisničkog imena i šifre, na srpskom jeziku. Razlog je da biste mogli pažljivo da pročitate poruku koju za vas ima Moodle u vezi sa kreiranjem korisničkog naloga. Posebno naglašen

link "Novi nalog", ili klik na dugme "Kreirajte novi nalog", će Vas odvesti na novi ekran, gde ćete uneti potrebne podatke.

Da li ste ovde prvi put?		
Da li ste ovde prvi put? DOBRODOŠLI U SVET e-UČENJA! Za upis u kurs i puni pristup svim sardžajima potreban vam je korisnički nalog. Možete ga odmah otvoriti ispunjavanjem obrasca za otvaranje novog naloga. Za pojedine kurseve može postojati i obavezna "PRISTUPNA ŠIFRA" koju ćete dobiti od predavača, a koja će vam trebati kasnije pri upisu. Posupak upisivanja teče ovako: 1. Ispunite najpre formular Novi nalog sa svojim ličnim podacima. 2. Odmah ćete na svoju elektronsku adresu dobiti naša dalja uputstva. 3. Pročitajte svoju e-poštu i pritiskom na poslani link i aktivirajte svoj nalog. 4. Korisnički nalog će Vam biti potvrđen i imaćete otvoren pristup na sajt (bićete logovani). 5. Sada, možete izabrati kurs koji želite pohađati. 6. Ako pri ulasku na kurs bude zatražena "pristupna šifra" - upišite onu koju ste dobili od predavača. Time ste i službeno "upisani" na kurs.		
samo Vaše korisničko ime (username) i lozinku (password) u levi dio ovog obrasca da bi pristupili svim kursevima koje ste upisali.		
Kreirajte novi nalog		

Kao što je i navedeno u tekstu, moguće je da Vam ovaj korisnički nalog i šifra neće biti dovoljni za pristup pojedinim kursevima. Razlog za to može biti finansijske, bezbednosne ili neke treće prirode, no u svakom slučaju, uobičajena je praksa da se za pristup nekom kursu od korisnika KOJI POSEDUJE korisnički nalog, traži i dodatna "Pristupna šifra". Ova šifra nema veze sa pojedinačnim korisnicima, nego je zajednička za SVE osobe koje žele da pristupe određenom kursu. To je šifra koju pri kreiranju kursa postavlja osoba koja pravi kurs, npr. profesor ili asistent, šifra namenjena grupi koja je prijavljena za učešće na određenom kursu.

Ekran za unos podataka o Vama je sledeći (u primeru korisničko ime predavac zamenite željenim korisničkim imenom):

Username:	predavac	
Password:		
Please supply s	ome information about	yourself:
(Note: your em	ail address must be a rea	l one)
Email address:	vasaAdresa@yahoo.com	
Email (again):	vasaAdresa@yahoo.com]
First name:	Ime	
Surname:	Prezime]
City/town:	Grad]
Country	Serbia and Montenegro	~

Nakon popunjavanja svih podataka, kliknite na dugme "Create my new account" i Moodle će Vam poslati e-mail na navedenu adresu, sa daljim instrukcijama. Izgled poruke je, u engleskoj verziji, prikazan na slici:

Current Folder. INBOX		Sign Out
Compose Addresses Folders Options Search E	Ielp	<u>SquirrelMail</u>
Message List Delete	Previous Next	Forward Forward as Attachment Reply Reply All
Subject: HowToMoodle : account (confirmation	
From: "Admin User"		
Date: Fri, August 26, 2005 10:3-	4 pm	
To: moodle@howtomoodle.co	m	
Priority: No:mal		
Options: View Full Header View Printer	ble Version	
Hi Happy Moodler,		
A new account has been requested at 'How using your email address.	ToMoodle Vorkshop'	
To confirm your new account, please go t	o this web address:	
http://woodle.commerce.at/moodle/login/	confirm.php?p=yFLc2sBp	c13uv216s=myname
In most mail programs, this should appea	ar as a blue link	
which you can just click on. If that do	esn't vork, address	
line at the top of your web browser wind	lov.	
If you need help, please contact the sit $\lambda \mathrm{dmin}$ User	e administrator,	
Download th	nis ar a file	

U slobodnom prevodu, poruka kaže: "Zdravo, srećni Mudleru.

U Moodle sistemu je zatraženo kreiranje korisničkog naloga uz korišćenje Vaše elektronske adrese. Da biste dovršili kreiranje naloga, molimo Vas da odete na sledeću web-adresu : <u>http://perun.im.ns.ac.yu/courses</u>.

Postupite prema datom uputstvu i postaćete član porodice Mudlera. Bićete vraćeni u Moodle sistem i postavljeni na njegovu osnovnu web-stranicu.

3. Zaboravili ste svoje korisničko ime i šifru

Dešava se. Srećom, prilikom prve prijave i kreiranja korisničkog imena i šifre, zapisali ste dodatne detalje o sebi, koje Moodle pažljivo čuva.

Dakle – unećete osnovni podatak o sebi po gledištima Moodle sistema, svoju elektronsku adresu. Na tu adresu će Vam biti ponovo poslato Vaše korisničko ime i šifra, tako da ćete moći da se podsetite.

Forgotten your username or password?

Send my details via email

3 Važni delovi ekrana

U predhodnom poglavlju je prikazano prijavljivanje na sistem. Posle uspešnog prijavljivanja došlo je vreme da se upoznamo sa radnim okruženjem. U ovom delu će biti opisani delovi ekrana, i biće dato i upustvo za korišćenje pojedinih delova.

Glavni deo prozora je podeljen na tri dela. U središnjem delu se nalaze teme. U delovima prozora sa leve i desne strane nalaze se blokovi.

Prozor Moodle-a je strukturiran u obliku 3 kolone. Leva strana sadrži nekoliko menija koji služe za pristup pojedinim aktivnostima, grupisano. Ovde spada: grupa učesnika, grupa aktivnosti uključenih u kurs, grupa linkova do ostalih kurseva, linkovi za ličnu administraciju i slično. Desna kolona sadrži najnovije vesti i nadolazeće

aktivnosti, kalendar i ostala obeveštenja. Srednja, najšira kolona, služi za prikaz sadržaja kursa.

Naziv kursa se prikazuje u krajnjem gornjem levom uglu web-stranice. Ispod samog naslova nalazi se tačna putanja kroz kurs. Svi delovi su odvojeni sa >> i svaki deo predstavlja link na neki od prethodnih nivoa.

> Ako kliknete na ime, imaćete mogućnost da vidite svoj "profil", stranicu sa osnovnim podacima o Vama, koje zatim možete dopuniti ili izmeniti.

> Klik na link Logout koji se nalazi u zagradi će Vas odjaviti sa kursa.

Dugme za "editovanje" (Turn editing on) služi za promenu režima rada. Kada je "editovanje" aktivno tada se unutar svake kućice kursa pojavljuje "Add" kao i skup sledećih ikonica koje služe za izmene (više o tome u sekciji **Error! Reference source not found.**) Takođe treba naglasiti da profesor treba da bude pažljiv sa ikonicom koja je oblika oka ^(M). Ova ikonica obeležava delove koje studenti vide. Sadržaj pored kojeg se nalazi otvoreno oko ^(M) je vidljiv studentima. U slučaju da je oko zatvoreno ^(M) sadržaj studentima nije vidljiv.

3.1 Centralni deo

Teme najčešće zauzimaju središnji deo ekrana web-stranice svakog kursa. Predavač svoja predavanja deli po temama, u njih smešta željene aktivnosti koje predstavljaju elemente kursa. Pojedine teme će – zavisno od toga kako je predavač definisao – biti označene ili brojem, ili datumom od kada je tema raspoloživa.

Na ponovljenoj slici web-stranice koja predstavlja osnovnu stranicu kursa za predmet "Upravljanje softverskim projektima", možete videti da se u prikazanom primeru kurs sastoji od 7 tema koje u sebi imaju od jednog do četiri linka ka materijalima potrebnim za savladavanje kursa.

Billo Entr Verv Go Ecolomaria Toos Mindon Belg Bock Forward Related Entropy Bock Forward Related Entropy If Dravijanje softverskim projektima Vouere logae Vouere logae <t< th=""><th>d in as admin admin (Logout)</th></t<>	d in as admin admin (Logout)
bod Porved Rebod The http://perunitmine.ac.pu/doursek/doursek/doursek/doursek/dourse/dours	d in as sdmin admin (Logout)
Altorne Viscost Upravljanje softverskim pro. Antracefi Cutlock Web Access Impravljanje softverskim projektima You see logged Brozuljanje softverskim projektima You see logged People Topic outline I Participants Impravljanje por (21 Mb) I Forums II vodno predavanje - zip (12 Mb) I Protins II vodno predavanje - zip (12 Mb) II vodno predavanje - zip (12 Mb) Resources 2 Uvodno predavanje - zip (12 Mb) II vodno predavanje - zip (12 Mb) Advanced search 3 CMM II vodno predavanje - zi deo II vodno predavanje - zi deo Advanced search 3 CMM II vodno predavanje - zi deo II vodno predavanje - zi deo II vodno predavanje - zi deo Stutenth II planiranje - 1 deo II vodno predavanje - zi deo II vodno predavanje - zi deo II vodno predavanje - zi deo Stutenth II poerfinacija zahteva za projekat II poerfinacija zahteva za projekat II poerfinacija zahteva za projekat II po	d in as admin admin (Logout)
Inflaarse: Uprovljanje softwerkimpro Interacef Cutlock web access Ipravljanje softwerskim projektima You are logge Impavljanje softwerskim projektima Impavljanje softwerskim projektima Impavljanje softwerskim projektima Impavljanje softwerskim Impavljanje softwerskim projektima Impavljanje softwerskim Impavljanje softwerskim Impavljanje softwerskim Impavljanje softwerskim Impavljanje softwerskim Impavljanje softwerskim<	d in as admin admin (Logout)
Pravljanje softverskim projektima You sre knjiger •LCER. r. C3L19 People Topic outline Participants Ill Wodno predavanje - pdf (2.1 Mb) Resources Ill Wodno predavanje - pdf (2.1 Mb) Beach Forums Ill Wodno predavanje - pdf (2.1 Mb) Wodno predavanje - zip (1.2 Mb) Ill Wodno predavanje - zip (1.2 Mb) Advanced search (P) Ill Wodno predavanje - zip (1.4 Mb) Advanced search (P) Ill Wodno predavanje - zip (1.4 Mb) Search Forums Ill Wodno predavanje - zip (1.4 Mb) Advanced search (P) Ill Wodno predavanje - zip (1.4 Mb) Search Forums Ill Wodno predavanje - zip (1.4 Mb) Search Forums Ill Wodno predavanje - zip (1.4 Mb) Advanced search (P) Ill Wodno predavanje - zip (1.4 Mb) Search Forums Ill Wodno predavanje - zip (1.4 Mb) Search Forums Ill Wodno predavanje - zip (1.4 Mb) Search Forums Ill Planiranje - 1 deo Studenth Ill Planiranje - 1 deo Studenth Ill Doit Project - 2 deo Search Specifikacija zahteva za projekat Search Specifikacija zahteva za projekat Search Specifikacija zahteva	d in as admin admin (Logout)
Percent value of a solution statute of a solution of a	
People Topic outline Participants News forum Activities 1 Pound Uvodno predavanje - poř (2.1 Mb) Pround Uvodno predavanje - zip (1.2 Mb) Resources 2 Uvodno predavanje, 2 deo - PMBOK - pdf (2.4 Mb) Search Forums 2 Advanced search (P) 3 CMM CMM - codstak CMM - codstak Predovad Proprie * Studenth Groups Backup Restree Import course data States CocoMo Tool (1.3 Mp) CocoMo Tool (1.3 Mp) Files Hepp Hepp Teacher forum	Tum editing on
Participants Porte dutine Participants News forum Activities 1 Uvodno predavanje - poř (2 1 Mb) Proums Uvodno predavanje - zip (1 2 Mb) Uvodno predavanje - zip (1 2 Mb) Resources 2 Uvodno predavanje - zip (1 2 Mb) Search Forums 2 Uvodno predavanje - zip (1 2 Mb) Advanced search (2) 3 CMM Search Forums 2 Uvodno predavanje - zip (1 2 Mb) Advanced search (2) 3 CMM Search Forums 2 Uvodno predavanje - zip (1 2 Mb) Advanced search (2) 3 CMM Search Forums 4 Planmange - 1 deo Search Porups Planmange - 1 deo Planmange - 2 deo Predavad Planmange - 2 deo MS Project - 1 deo Studenth Coppedexta MS Project - 2 deo Studenth Specifikacija zahteva za projekat Specifikacija zahteva za projekat Studenth CocoMo Tooi (1.3 Mb) CocoMo Tooi (1.3 Mb) Files Plep 7 Trenutno starje bodova - 10.maj 2006.	Latest News
Important Important Import course data Important Import course Important Import course Impor	Arid a new tonic
Lativities 1 Uvodno predavanje - poť (2.1 Mb) 1 Poruma 1 Uvodno predavanje - zip (1.2 Mb) 1 Resources 2 Uvodno predavanje - zip (1.2 Mb) 1 Advanced search @ 2 Uvodno predavanje - zip (1.2 Mb) 1 Advanced search @ 2 Uvodno predavanje - zip (1.2 Mb) 1 Advanced search @ 2 Uvodno predavanje - zip (1.2 Mb) 1 Advanced search @ 3 CMM 1 1 Advanced search @ 3 CMM 1 1 Station 4 Plantranje - 1 deo 1 1 Settings Plantranje - 1 deo 1 1 1 Station 1 MS Project - 1 deo 1 1 Station file Predavat 5 1 1 1 Groups 5 MS Project - 1 deo 1 1 1 Station file Predavat 1 Specifikacija zahteva za projekat 1 1 Insport course daga 5 Cost estimation (1.6 Mb) 1 1 1 1 <td>(No news has been</td>	(No news has been
Forums County preduring or park (2 + Ma) Resources Uvodno preduring (2 + Ma) earch Forums 2 Advanced search (2) 3 Advanced search (2) 3 CMM CMM CMM + obdatak 4 Plannange - 1. deo Settings Elemental (2 + Ma) Predavat 5 Studenti CMM + obdatak Predavat 5 Studenti Specifikacija zahteva za projekat Stoles 6 CocoMo (1 - Mb) CocoMo (1 - Mb) Stoles 6 CocoMo (1 - Mb) Stoles 6 CocoMo (1 - Mb) Restore Specifikacija zahteva za projekat Import tourse data Specifikacija zahteva za projekat Stoles 6 CocoMo Tool (1 - Mb) CocoMo Tool (1 - Mb) CocoMo Tool (1 - Mb) CocoMo Tool (1 - Mb) Files 7 Trenutno starje bodova - 10.maj 2006. Tescher forum a	pusted yet)
Import bourse data 2 Uvodno predavanje, 2. deo - PMBOK - pdf (2.4 Mb) Advanced search (2) 3 Uvodno predavanje, 2. deo - PMBOK - zip (1.8 Mb) Advanced search (2) 3 CMM Idministration 4 Planinarje - 1 deo Settings EP Ioninarje - 2 deo Predavat Predavat 5 MS Project - 1 deo Student 6 MS Project - 1 deo Student 6 MS Project - 2 deo Student 6 MS Project - 2 deo Student 6 Cocyte Student 6 Cocyte Student 6 Cocyte Student 6 Cocyte Student 6 Cost estimation (1.6 Mb) Cocyte 6 Cocyte Ion (1.3 Mg) Files 7 Trenutne starije bodova - 10.maj 2006.	Upcoming Events 🖃
earch Forums 2 Ubodho predavanje, 2. deo - PMBOK - pdf (2.4 Mb) Advanced search (2) 3 C MM administration 4 C MM - obdatak administration 4 Planiranje - 1. deo Settings Planiranje - 1. deo 1 Predavat 5 MS Project - 1. deo Studenth C MS Project - 1. deo 1 Studenth C Dpis projekta 1 Scales C Doctore data 1 Lings T concel (1.3 Mg) 1 Flesher forum 7 Trenutno stanje bodova - 10. maj 2006.	There are no upcoming
Advanced search (*) 3 CMM administration 4 CMM - obdatak 1 administration 4 Plannange - 1 dec 1 Settings Plannange - 2 dec 1 1 Predavat 5 MS Project - 1 dec 1 Student 6 MS Project - 2 dec 1 Student 6 MS Project - 2 dec 1 Groups Cotop projekta 1 1 Student 6 Cotop projekta 1 Settings 1 Cotop projekta 1 Student 6 Cotop projekta 1 Student 6 Cotop projekta 1 Settings 1 Cotop projekta 1 Student 6 Cotop projekta 1 Societ 6 Cotop projekta 1 Settings 1 Cotop projekta 1 Societ 1 Cotop projekta 1 Societ 1 Cotop projekta 1 Files 7 Trenutno stanje bodova - 10.maj 2006.	events
Advanced search () 3 CMM dministration 1 CMM - obdatak 1 dministration 1 CMM - obdatak 1 4 1 Planiranje - 1.dec 1 Settings 1 Planiranje - 2.dec 1 Predavata 1 Planiranje - 2.dec 1 Studenti 5 1 MS Project - 1.dec 1 Studenti 5 1 MS Project - 2.dec 1 Groups 1 MS Project - 2.dec 1 1 Studenti 5 1 MS Project - 2.dec 1 1 Groups 1 MS Project - 2.dec 1 1 1 Studenti 5 1 MS Project - 2.dec 1 1 1 1 Groups 1 DiptipleMa 1 <td>Go to calender New Event</td>	Go to calender New Event
dministration CMM - obdatak 1 C Turn editing on Settings 4 Plannanje - 1 deo Plannanje - 2 deo 1 Studenti Plannanje - 2 deo 1 Studenti 5 MS Project - 1 deo MS Project - 2 deo 1 Studenti 5 MS Project - 1 deo Studenti 1 Studenti 5 MS Project - 2 deo 1 Studenti Specifikacije zahteva za projekat 1 Ingon Files 6 Dost estimation (1 6 Mb) COCOMD Tool (1.3 Mg) 1 Files 7 Trenutno starije bodeva - 10.maj 2006. 1	
Charles Course stats Cockets Cockets	Recent Activity 🖂
Settings Planinanje - 1.000 Settings Planinanje - 2.000 Predavač Planinanje - 2.000 Studenb Mis Project - 2.000 Studenb Mis Project - 2.000 Studenb Mis Project - 2.000 Studenb Dis projeka Stackup Dis projeka Stackup Specifikacija zahteva za projekat Stackup Dis course dga Scales CocOMO Tool (1.3 M2) Files Terenutno starije bodova - 10.maj 2006.	Activity since Tuesday, 16
Fait profile* Extrementation (1.6 Mb) Predavat CoccMo Tool (1.3 Mb) Crabes CocCMo Tool (1.3 Mb) Files Tenutro starije bodova - 10.maj 2006.	Full report of recent
1 Cloudval. 5 1 Mis. Project - 1 dec 2 Studentis Image: Studentis 2 Groups Image: Studentis 2 Backup Image: Specifikacija zahteva za projekat 1 Pastore Image: Specifikacija zahteva za projekat 1 Cockes Image: Specifikacija zahteva za projekat 1 Crades Image: Specifikacija zahteva za projekat 1 Files Image: CocCMD Tool (1.3 Mis) 1 Flesher forum Image: Specifikacija zahteva za projekat	activity
Groups MS Project - 2 deo Image: Specificacija zahteva za projekat Restore Dpis projekta Specifikacija zahteva za projekat Import course dsta Dost estimation (1.6 Mb) Image: Specifikacija zahteva za projekat Grades Doot estimation (1.6 Mb) Image: Specifikacija zahteva za projekat Indga Doot estimation (1.6 Mb) Image: Specifikacija zahteva za projekat Files Textnerton stanje bodova - 10.maj 2006. Image: Specifikacija zahteva za projekat Teacher forum B Image: Specifikacija zahteva za projekat Image: Specifikacija zahteva za projekat	New users:
readap Image: Specifikacija zahteva za projekat Insport course data Specifikacija zahteva za projekat Insport course data Cocst estimation (1.6 Mb) Crackes COCOMD Tool (1.3 Mb) Inspan Tentrout tourse data Pelips Tentrout no stanje bodova - 10. maj 2006. Teacher forum a	Slobodan Soro
Import course data Import course data Import course data Import course data <td></td>	
Bardes 6 Cost estimation (1.6 Mb) Grades COCOMD Tool (1.3 Ma) Files 7 Help 7 Tranutro starije bodova - 10.maj 2006.	
Loga Loga Files Help Tescher forum	
Files 7 Trenutno stanje bodova - 10. maj 2006. I Teacher forum a	
Tescher forum	
ourse categories 🔄 9	
© Otalo	
e Leoning 2006	
Sarch course.	

U ovom slučaju, navigacija se vrši korišćenjem već pomenutog menija "Jump to", koji je u ovom slučaju premešten na sredinu ekrana, ispod jedine teme koja je prikazana.

Jump to
Jump to
1 Topic 1 - Course resources
3 Topic 3 - Database
4 Topic 4 - Choice
5 Topic 5 - Chat
6 Topic 6 - Lesson
7 Topic 7 - Workshop
8 Topic 8 - Quiz
9 Topic 9 - Glossary
10 Topic 10 - Assignment

3.2 Blokovi

Delove ekrana u terminologiji Moodle sistema nazivamo blokovi. Blokovi su raspoređeni levo i desno oko centralnog dela ekrana sa temama. Prilagođeni su konkretnom kursu, a mi ćemo ovde prikazati neke od mogućih izgleda svih blokova. Svaki kurs ne mora sadržati sve blokove. Kada je uključeno "editovanje" predavaču je omogućeno da odabere koje će blokove sadržati njegov kurs, a koje ne.

Napisati sazetak o kursu, koji

ga ukratko opisuje

Prikazani blok (levo) služi za dodavanje blokova koji nisu bili uključeni. Padajući meni sadrži sve "nepostojeće" blokove.

U režimu rada "edit" na svakom bloku se nalaze ikonice pomoću kojih je moguće premeštati blokove (strelice u pravcu mogućeg premeštanja), ikonicu za "brisanje" 🗙, i ikonicu za sakrivanje od studenata 🏾 (za detaljnije o ikonicama vidjeti poglavlje 4.3). Neke sadrže ikonice za editovanje 4, dok neke sadrže linkove za dodavanje sadržaja.

3.2.1 Administrativni i srodni blokovi

es.

Blok "Administracija"

Turn editing on/off – omogućava se promena na kursu (Turn editing on) ili onemogućava promena na kursu (Turn editing off). Time se ne sprečava da drugi profesori menjaju kurs, već se osigurava da se ne napravi slučajna promena.

Settings je mesto gde se menjaju osnovne postavke kursa.

Edit profile je uređivanje podataka trenutno ulogovane osobe.

Predavači, Studenti je spisak nastavnika i studenata respektivno.

Backup služi za pravljenje kopije kursa koji se kasnije može ugraditi pomoću Restore i Import opcije.

Grades je spisak korisnika i svih njihovih postignutih ocena.

Logs daje spisak korisnika koji su bili na stranici kursa i zapis onoga šta su radili.

Files omogućava menjanje, dodavanje i brisanje datoteka koji se koriste u okviru kursa.

Help je pomoć pri korišćenju programa.

Teachers forum je forum namenjen isključivo za nastavnike

Blok "Ljudi"

od

Ovaj blok predstavlja link do spiska svih učesnika kursa. Taj spisak Vam pruža moqućnost da pogledate "profil" svakog učesnika, saznate elektronsku njegovu

adresu, ukoliko treba da mu pišete, ili ustanovite sa kime ste se to juče "raspričali" na nekom od foruma.

3.2.2 Blokovi obaveza

Blok "Kalendar"

Kao što slika i naslov govore, ovaj deo ekrana obezbeđuje funkcionalnost kalendara, sa vizuelno i bojama jasno označenim vrstama aktivnosti. Služi kao posetnik studentima. Sadrži obeležene datume koji sadrže neki događaj vezan za kurs. Događaji se dodaju u kalendar u zavisnosti od kursa, za određenu grupu. U slučaju kad postoje datumi završavanja nekog foruma, predaje zadatka, kviza ili sličnog, oni se automatski dodaju u kalendar.

Moguće je pregledati buduća i predhodna dešavanja, koristeći se strelicama levo i desno. Trenutni datum je uokviren crnim okvirom, dok su datumi koji su vezani za neki događaj obojeni različitim bojama u zavisnosti od događaja vezanog za taj datum.

Klikom na datum otvara se događaj koji je povezan s tim datumom, kao i njegov detaljan opis. Dodavanje događaja u kalendar vrši se pomoću bloka "Sledeći događaji". Pri kreiranju događaja treba paziti da kalendar ostavite vidljivim za studente.

Dodavanje novih događaja u kalendar se postiže automatskim dodavanjem novog događaja. Novi događaj se dodaje klikom na link New Event koji se nalazi u bloku "Slededeći događaji" i bit će obrađen u daljem tekstu.

Blok "Sledeći događaji"

Ovaj deo ekrana Vam prikazuje događaje koji slede, te datum kada će se

mooBly » Kratko ime k	kurs » Calendar » New Event
New Event	
Type of event:	⊙User event
	O Course event
	OK Cancel

dogoditi. Sem toga, imate pristup kalendaru, te mogućnost da definišete novi događaj koji će biti zapisan na ovom spisku. Koliko će događaja biti prikazano na spisku i koji period će biti prikazan, zavisi od toga kako je Vi kao predavač definišete i razlikuje se od kursa do kursa.

Dodavanje novog događaja postiže se klkom na link NewEvent. Otvara se ledeća

stranica :

Prvo se odabira tip događaja. Moguće je odabrati korisnički događaj ili događaj vezan za kurs.

Moodle on Bl	nky
mooBly » Calenda	ır » New Event
New Event (U	ser event)
Name:	

Neophodno je uneti naslov i nakon njega opis događaja. Forma koja se popunjava ista je kao forma za popunjavanje kratkog opisa kursa prilikom kreiranja kursa (poglavlje 4).

Date:	23 💌 January 💌 2007 💌 Time 15 💌 25 💌
Duration:	 Without duration Until 23 V January 2007 Time 15 25 V Duration in minutes
Repeats:	 No repeats Repeat weekly, creating altogether events Save changes

U ovom delu formulara, popunjava se datum i trajanje događaja. Prvo se određuje datum i vreme za koje će se vezati događaj. Nakon toga, neophodno je odrediti trajanje. Moguće je birati da je događaj bez dužine, da traje do nekog određenog datuma i vremena, kao i trajanje u minutima. Pored navedenog, moguće je i sedmično, ciklično ponavljanje događaja.

Blok "Aktivnosti"

Activities	-	
🔊 Assignments		
Chats		
? Choices		
💃 Forums		
🖽 Glossaries		
品Lessons		
🖓 Quizze s		
🖺 Resources		
🔓 Workshops		

Ovaj deo ekrana prikazuje sve aktivnosti koje su na raspolaganju u okviru kursa. Samim tim, on će se razlikovati od kursa do kursa, biti manji ili veći, jer sadrži sve, ali i samo one koje postoje u okviru kursa.

Activities	
<mark>罪</mark> Forums	
台 Lessons	

3.2.3 Navigacioni blokovi

Blok "Moji kursevi"

U slučaju kada web-sajt sadrži mnogo kurseva, a pogotovo kada ste i Vi sami prijavljeni za učešće na više njih, ovaj blok je od pomoći, obzirom da Vam omogućava jednostavniji pristup kursevima koji Vas zanimaju.

Naravno, ispod spiska kurseva na koje ste Vi prijavljeni, nalazi se i link do spiska svih postojećih kurseva.

Blok "Veze sa temama"

Zavisno od načina na koji želite da definišete svoj kurs, izgled ovog dela ekrana će se menjati. No, u svakom slučaju, njegova svrha je da omogući direktan skok na neki deo kursa.

Section Links	
---------------	--

-

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Jump to current topic

Blok "Pretraživanje foruma"

Search		
	Search forums	
	Search forums	

Ovaj deo ekrana Vam omogućava da pretražujete sve unete tekstove u okviru foruma kursa koji pohađate, te da u njima pronađete tekstualni sadržaj koji ste uneli. Kao što vidite na slici, postoji i mogućnost "Naprednog pretraživanja", koje Vam pruža recimo mogućnost definisanja fraza, reči koje

ne smeju da se pojave u tekstu, vremenski period u kome su se reči morale pojaviti, ili ime autora teksta u kome se nalaze zadate reči.

3.2.4 Blokovi obaveštenja

Blok "Kratak sadržaj lekcije"

Napisati sazetak o kursu, koji ga ukratko opisuje Ovaj blok opisuje kratak sadržaj lekcije. Kao ni drugi bokovi, ni ovaj blok nije obvezan.

Blok "Najnovije vesti"

Lat	est News	
	Add a new topic	
	(No news has been posted yet)	
C.		

Ovaj blok prikazuje ukratko poslednje dopisane vesti u forum "Novosti o kursu",

podatak ko je napisao komentar, naslov komentara, te datum i vreme kada je vest zapisana. Klik na link "more" će Vas odvesti direktno na kompletnu vest, a link Older topics do spiska ranije zapisanih vesti.

Blok "Nedavni događaji"

Analogno delu ekrana koji prikazuje naredne događaje, postoji i deo ekrana koji prikazuje i daje linkove ka nedavnim događajima. Kao i u prethodnom slučaju, broj i dužina perioda zavise od toga kako je predavač definisao karakteristike kursa. Posebno je uvek istaknuta poslednja aktivnost koja se desila na kursu za koju imamo link ka potpunom izveštaju.

Blok "On-line korisnici"

Ovaj deo ekrana Vam prikazuje ko je od učesnika kursa trenutno (ili je nedavno bio) on-line, odnosno sa kime možete trenutno stupiti u chat kontakt.

3.3 Ostali važni ekrani

Kod svakog ozbiljnijeg web-sajta koji je podržan Moodle sistemom broj kurseva koje sistem podržava će porasti dovoljno da postane sasvim prirodno da budu podeljeni na grupe, tzv. kategorije. Zbog toga je neophodno da pri kreiranju kursa predavač odabere odgovarajuću kategoriju. Da bi došli do odabira kategorije treba odabrati link All courses... iz bloka "Courses". Evo kako to može izgledati:

🥹 mooBly: Course categories - Mozilla Firefox			
Eile Edit View Go Bookmarks Iools Help			0
🖕 • 🏟 - 🥰 💿 🏠 🌆 http://localhost/moodle/course/index.php			🔽 🔘 😡 💽
🗭 Getting Started 🔯 Latest Headlines			
Courses			Logout
mooBly » Course categories			
	Course categories		
	Miscellaneous	4	
	al a semine 2004	4	
	eLearning 2006	1	
	kursProba	1	
	20	arch courcos	
		alcin courses	
	Add a new course		
	You are logged in as prezime ime (Log	out) 🔨	
	Home		
			5
Done			

Da bi dodali novu kategoriju kursa, neophodno je napisati naziv nove kategorije i kliknuti na dugme za dodavanje.

Cour	se categories
	-

Nakon izbora jedne od kategorija, dobijate spisak svih kurseva koji joj pripadaju:

😻 mooBly: Miscellaneou	ıs - Mozilla Firefox		
<u>File E</u> dit <u>V</u> iew <u>Go</u> <u>B</u> oi	nokmarks Iools Help		101
🔷 • 🏟 • 🛃 🔞	m http://localhost/moodle/course/category.php?id=4&edit=off	v O c]
🏟 Getting Started 🔂 Lates	st Headlines		
Moodle on Blinky	v: Courses	Logout	
mooBly » Course cates	gories » Miscellaneous	Tum editing on	
	Course categorie	s: Miscellaneous 💌	
C	Course Fullname 102		
T	feacher: prezime ime	Write a concise and interesting paragraph here that explains what this course is about	
P	Puno ime kursa	Nacional caretaly a lungue logil do ulyophy a calcula	
P	redavac: prezime ime	Napisati sazetak o kuisu, kuji ga ukiatku opisuje	
J	Jakelic Lea	Write a concise and interesting paragraph here that explains what this course is	
P	Predavač: User Admin		
C	Course Fullname 101	Write a concise and interesting paragraph here that explains what this course is	
Т	feacher: User Admin	about	
		ew course	
Done			1